

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky **vo veci starostlivosti súdu o maloletého J. A. T.**, narodeného X., bývajúceho t.č. v B., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí, Moyzesova č. 2, Pezinok, dieťa matky P. T., bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. M. H., advokátom so sídlom v B., a otca M. T., bývajúceho vo S., zastúpeného advokátskou kanceláriou R. & P. s.r.o., so sídlom v B., **o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 12 P 269/2011, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. februára 2012 sp. zn. 11 CoP 90/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok uznesením z 13. decembra 2011 č.k. 12 P 269/2011-33 vyhovel návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia a uložil matke, aby maloletého odovzdala do osobnej starostlivosti otca; rozhodol, že predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úpravu práv a povinností k maloletému. Rozhodnutie odôvodnil tým, že dieťa potrebuje pre svoj zdravý vývoj pokojné a stabilné rodinné prostredie, preto neustále neplánované a neuvážené odchody matky s dieťaťom zo spoločnej domácnosti rodičov neprispievajú k stabilizácii jeho rodinného zázemia. Vzhľadom na to, že matka opakovane bez súhlasu a vedomia otca zobrala maloletého k jej rodičom bývajúcim v Bardejove, je podľa názoru súdu vhodné, aby do právoplatného skončenia konania vo veci samej bol maloletý v prostredí, na ktoré je zvyknutý a ktorý mu dáva pocit bezpečia. Pri rozhodovaní

vzal na zreteľ aj zdravotný stav matky (nediferencovanú formu schizofrénie bez adekvátnej liečby).

Krajský súd v Bratislave na odvolanie otca uznesením z 29. februára 2012 sp. zn. 11 CoP 90/2012 napadnuté uznesenie zmenil tak, že jeho návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že maloletý sa v čase nariadenia predbežného opatrenia nenachádzal v situácii, ktorú by bolo potrebné riešiť otcom navrhovaným spôsobom. Zohľadnil, že otec a matka nežijú spolu od roku 2009 a starostlivosť o dieťa zabezpečuje spravidla matka bez toho, aby otcovi znemožňovala kontakt so synom. Maloletý vo S. pri Bratislave od roku 2009 trvalo nebýva a miesto jeho pobytu sa odvodzuje od miesta pobytu matky.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal otec dovolanie. Žiadal uznesenie odvolacieho súdu zrušiť, prípadne zmeniť tak, že maloletý bude dočasne zverený do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Prípustnosť dovolania odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať (v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.) a bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd sa totiž aj z vecného hľadiska zaoberal odvolaním matky, i keď išlo o oneskorene podané odvolanie, ktoré malo byť odmietnuté. Postupom odvolacieho súdu bol znevýhodnený a poškodený ako rodič a účastník konania. Namietal tiež, že odvolací súd vyhodnotil dôkazy predložené matkou ako dostatočné na zmenu prvostupňového rozhodnutia, i keď obsah spisu nedával dostatok podkladov pre záver o potrebe zamietnuť ním podaný návrh.

Matka maloletého a kolízny opatrovník sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. je ale dovolanie neprípustné (o.i.) vtedy, ak smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení. Dovolanie otca je preto v zmysle § 239 O.s.p. neprípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Otec procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

V dovolaní sa namieta, že súdy odňali otcovi možnosť konať pred súdom. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť uplatňovať procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. K dovolateľom tvrdenej procesnej vade malo dôjsť tým, že odvolací súd sa vecne zaoberal odvolaním matky, i keď bolo podané po uplynutí odvolacej lehoty a malo byť odmietnuté.

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 O.s.p. veta prvá O.s.p.). Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 O.s.p.). Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Zo spisu vyplýva, že uznesenie Okresného súdu Pezinok z 13. decembra 2011 č.k. 12 P 269/2011-33 bolo matke doručené 21. decembra 2011. Lehota na podanie odvolania jej preto začala plynúť 22. decembra 2011 a uplynula 5. januára 2012. Matka podala odvolanie poštou až 9. januára 2012, teda po uplynutí odvolacej lehoty. To znamená, že je opodstatnená námietka dovolateľa, v zmysle ktorej odvolanie matky bolo podané oneskorene a malo byť z tohto dôvodu odmietnuté (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) bez toho, aby sa ním odvolací súd vecne zaoberal. Na druhej strane ale treba uviesť, že procesná nesprávnosť, ku ktorej tu došlo, nie je vadou konania vymenovanou v § 237 O.s.p. Predmetná procesná chyba je tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; vada tejto povahy ale (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá prípustnosť dovolania.

K námietke dovolateľa, že odvolací súd nezistil správne skutkový stav a nesprávne vyhodnotil niektoré dôkazy, dovolací súd uvádza, že nariadenie predbežného opatrenia má len dočasný charakter, v dôsledku čoho súd nezisťuje tie skutočnosti, ktoré inak zisťuje pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi, lebo zákon ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.); z tohto dôvodu súd pred rozhodnutím o predbežnom opatrení nie je povinný vytvoriť účastníkom konania procesnú možnosť vyjadriť sa k obsahu listín, ktorými sú osvedčované rozhodujúce skutočnosti. Postačuje, ak sú tieto skutočnosti aspoň osvedčené. Treba dodať, že vo všeobecnosti nie je neúplnosť skutkových zistení súdu považovaná za procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a že za túto vadu

sa nepovažuje ani prípadné nesprávne vyhodnotenie dôkazu (pokiaľ súd vôbec vykonáva dokazovanie).

Argumentáciou, že odvolací súd v danom prípade nerozhodol vecne správne, lebo boli splnené všetky predpoklady pre nariadenie otcom navrhovaného predbežného opatrenia, dovolateľ z hľadiska obsahového namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že prípustnosť otcom podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júla 2013

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková